

THEMA: SAMENLEVEN EN DIVERSITEIT

Onze samenleving is heel divers, en dat merken we overal: op straat, op school, in de winkels... Maar let op, diversiteit gaat niet alleen over verschillende culturen, het gaat ook over andere dingen, zoals taal, religie, leeftijd, genderidentiteit, seksuele oriëntatie... Een superdiverse samenleving is echt geweldig, want het brengt veel verschillende culturen, identiteiten en ideeën samen. Dat kan onze kijk op de wereld echt verruimen, zorgen voor uitwisseling en nieuwe ideeën stimuleren.

Het is belangrijk dat we ruimte geven aan die verschillen. Het samenleven in zo'n diverse omgeving kan namelijk uitdagingen met zich meebrengen, zoals taalproblemen, discriminatie, vooroordelen, cultuurmisverstanden en ongelijkheid tussen mensen. Hier kunnen de jeugddienst, de stad of gemeente en het jeugdwerk een belangrijke rol spelen. Ze moeten ervoor zorgen dat iedereen dezelfde kansen krijgt en toegang heeft tot dezelfde mogelijkheden. Het is belangrijk dat iedereen zich gewaardeerd voelt en dat ieders stem wordt gehoord, in een steeds complexere en diverse samenleving.

Vrijetijdskansen voor alle kinderen en jongeren

Kinderen en jongeren hebben recht op vrije tijd! Die spenderen ze voor een groot deel in de gemeente waar ze wonen. Sommige groepen hebben meer moeite om mee te doen. Het is de taak van het gemeentebestuur om te weten welke kinderen en jongeren er zijn en wat ze nodig hebben. Dit gaat niet alleen om praktische zaken, zoals bij kinderen met een beperking of nieuwkomers die Nederlands willen oefenen, maar ook om sociale en educatieve behoeften. Sommige kinderen hebben bijvoorbeeld veilige plekken nodig, terwijl anderen behoefte hebben aan vrijetijdsactiviteiten waar ze ook vragen kunnen stellen over werk of onderwijs.

Het is belangrijk om naar de verschillende groepen te luisteren en samen te bespreken welk aanbod nodig is en hoe drempels naar bestaande activiteiten kunnen worden weggenomen.

Beleidsparticipatie van alle kinderen en jongeren

Een kind- en jeugd vriendelijk beleid betekent dat alle kinderen en jongeren in de gemeente belangrijk zijn. We moeten goed luisteren naar wat ze te zeggen hebben, en dat geldt voor alle kinderen en jongeren, want ze zijn allemaal anders. Zo verschillen ze in waar ze wonen, hoe oud ze zijn, wat ze op school doen, hun gender, of ze misschien wat extra hulp nodig hebben...

Het is heel belangrijk om ook de stem te horen van kinderen en jongeren die het wat moeilijker hebben in de gemeente. Hoe zorgen we ervoor dat ook zij kunnen meedenken over het beleid? Daarom moeten we verschillende manieren en momenten bedenken waarop ze hun mening kunnen geven. Zo kunnen we samen een gemeentelijk beleid maken waar iedereen zich goed bij voelt.

Taalbarrières wegwerken

In de stad of gemeente zijn er veel mensen die verschillende talen spreken. Dat kan soms lastig zijn, want als we elkaar niet goed begrijpen, wordt het moeilijk om goed met elkaar te praten. En dat kan voor problemen zorgen, want als we niet goed met elkaar kunnen praten, kunnen we ook niet goed meedoen in de samenleving.

Voor kinderen en jongeren is het ook belangrijk om de taal goed te begrijpen en te kunnen spreken. Anders wordt het lastig om belangrijke dingen te begrijpen, zoals schoolwerk, gezondheidsadvies of papieren van de overheid. Als ze die informatie niet begrijpen, missen ze kansen, krijgen ze moeilijkheden op school en kunnen ze uiteindelijk ook moeilijker werk vinden. Het kan ook maken dat we ons eenzaam voelen en geïsoleerd raken. Daarom is het belangrijk dat we samenwerken om taalbarrières te overwinnen.

Culturele diversiteit omarmen

Verschillende culturen hebben verschillende gewoonten en tradities, wat soms tot misverstanden kan leiden. Inwoners hebben verschillende waarden, normen, tradities en gedragingen. Dat kan tot spanningen en conflicten leiden. Als we manieren vinden om die culturele diversiteit te omarmen, krijgen we een warmere en aangenamere samenleving.

Vooroordelen en discriminatie stoppen

Mensen kunnen vooroordelen hebben tegenover anderen, gebaseerd op hun achtergrond, zonder hen echt te leren kennen. Een extremer gevolg hiervan kan zijn dat mensen ook gediscrimineerd worden vanwege hun afkomst, religie of uiterlijk, wat pijnlijk en oneerlijk is. Wanneer mensen vanuit verschillende achtergronden elkaar beter leren kennen, kunnen we vooroordelen wegnemen. Om discriminatie tegen te gaan, zijn soms meer gerichte en doortastende oplossingen nodig.

Sociale ongelijkheid tegengaan

Sociale ongelijkheid betekent dat sommige mensen in de samenleving meer kansen, geld of macht hebben dan anderen. Het is alsof sommige mensen een voorsprong hebben in een wedstrijd terwijl anderen achterblijven. Dit kan gebeuren door verschillende redenen, zoals geld, afkomst of hoe je eruitziet. Het is belangrijk om te werken aan sociale gelijkheid, zodat iedereen een eerlijke kans krijgt om een goed en gelukkig leven te leiden.

Aanbevelingen:

- Bevorder de vrijetijdskansen van alle kinderen en jongeren. Luister naar kinderen en jongeren in kwetsbare posities en werk drempels weg. Alle kinderen en jongeren hebben recht op vrije tijd. Werk hiervoor als gemeente samen met andere diensten (bv. ruimtelijke ordening), aanbieders van vrijetijdsactiviteiten, jeugdverenigingen, jeugdbewegingen, jeugdwelzijns- en jeugdopbouworganisaties...
- Ontwikkel een gemeentebreed taalbeleid in samenwerking met scholen, vrijetijdspartners, verenigingen, gemeenschapscentra... om taalbarrières te verminderen en inclusieve communicatie te bevorderen. Zorg voor taalondersteuning, tolken en taalcurssussen om alle inwoners te betrekken en het samenleven te versterken.
- Om het samenleven in diversiteit te bevorderen en vooroordelen tegen te gaan, is het belangrijk om in te zetten op ontmoeting en verbinding. Organiseer laagdrempelige evenementen en workshops waarin diverse groepen leren over elkaars cultuur, gewoonten, gedragingen en elkaars (manier van) zijn. Zet ook in op sociale ontmoetingsplaatsen (buurthuizen, gemeenschapscentra...) waar inwoners met verschillende achtergronden elkaar kunnen ontmoeten, verbinden en activiteiten organiseren.
- Werk aan bewustwordingscampagnes en educatieve programma's in scholen en buurten om discriminatie te bestrijden en een inclusieve gemeenschap te bevorderen. Stel een antidiscriminatiebeleid op met toegankelijke meldingsmechanismen om ervoor te zorgen dat alle inwoners zich veilig en gerespecteerd voelen.
- Ondersteun inwoners in de meest kwetsbare posities om hun rechten te verkennen en onderbescherming tegen te gaan. Werk ook aan programma's die zorgen voor toegankelijk en betaalbaar onderwijs, werkgelegenheid en sociale voorzieningen, zodat alle inwoners gelijke kansen krijgen.

Nuttige links/tips:

- Komaf, wil drempelverlagend werken in de vrije tijd van kinderen en jongeren.
 - www.komaf.be
- Visietekst Bataljong op de regie van vrijetijdskansen
 - www.bataljong.be/sites/default/files/2021-12/visietekst-vrijetijd-v6.pdf
- Sterk beleid voor jonge nieuwkomers (project van Bataljong)
 - www.bataljong.be/boost-je-kennis/sterk-beleid-voor-jonge-nieuwkomers
- Plan samenleven, het ondersteuningsproject van de Vlaamse Overheid om samenleven in diversiteit te bevorderen
 - www.vlaanderen.be/plan-samenleven/doelstellingen-en-acties
- Leesmateriaal van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten over diversiteit
 - www.vvsg.be/samenleven-gezin-welzijn/diversiteit

